No. 1929 Vrijdag 31 December 1920. 37ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Oudejaars-gedachten.

Nog slechts enkelen uren en wederom is er een mijlpaal in ons aardsche leven bereikt.

Wij staan wederom op den tweesprong van den tijd en het tijdelooze, de huiveringwekkende eeuwigheid, waarop het scheidende en het komende, het oude en het nieuwe jaar elkander voor het eerst en het laatst in hun vluchtig bestaan even ontmoeten.

Mysterieus is deze ontmoeting. Want de mensch ziet er niets vanzelfs geen eenvoudig luchtverschijn, sel, dat het rad van den tijd een tand wordt vooruitgezet, zelfs geen lichte schok wordt waargenomen, als de tijd een hoek maakt op zijn eeuwige baan, evenmin als de passagiers van een schip op zijn Indische reis iets merkwaardigs te zien krijgen, wanneer zij de linie passeeren.

En toch — hoe mysterieus dit moment ook zij, aan z'n bestaan valt niet te twijfelen. Als de eerste slag der middernachtklok, welke met eenzelfde angstig groote spanning als de laatste diep-opgehaal de zucht van den stervende wordt afgewacht, is gevallen, weten wij met zekerheid, schoon niets in ons, noch om ons, noch boven ons is veranderd, dat oud en nieuw jaar elkander zijn voorbijgegaan.

Van het oude jaar heet het dan: dat het *was*, van het nieuwe, dat het *is*.

Daar zijn in 's menschen leven geen tijdstippen van ernstiger nadenken, dan dat van sterven en dat van wisselen der jaren.

Zoo er ooit gemediteerd wordt, dan is het op deze twee grootsche en ontzettende momenten. Zelfs hij, die voor alle hooger gevoel niet meer ontvankelijk scheen, die met ophef het verkondigde met al het bovennatuurlijke te hebben afgerekend, gevoelt zich dan door iets huiveringwekkends, dat hij zelf niet kan belichamen, aangegrepen.

Wat dit is? Het is de nabijheid van die ontzettende eeuwigheid, waardoor als door een onmetelijke zee de tijd wordt opgestuurpt.

Nooit gevoelt de mensch dan ook de aanraking met de eeuwigheid sterker, dan bij een sterfgeval en in den oudenjaarsnacht. En juist die innige nabijheid doet zelfs den onverschilligsten een oogenblik althans huiveren en nadenken. En met den ongeloovigen Franschen dichter ontsnapt hun de diepe, rauwe harte-kreet: „*Malgré moi l'infini me tourmente*" — „*Ondanks mij zelven kwelt me d'oneindigheid.*"

O, velen trachten die gedacte aan die eeuwigheid Gods, welke hen kwelt, uit geest en hart te verbannen. Alles wordt hiervoor te hulp geroepen, — de wetenschap en de kunsten, de rijkdommen en vooral de vermaken.

Met drank, spel en dans tracht men die gedachte aan de eeuwigheid van zich af te wentelen.

Het moge hun soms gelukken, maar nauw vertoont zich de leelijkvale en knokkelige dood, hetzij bij het sterfbed van een beminde, hetzij bij dat van het oude jaar, of: „*le cri de la nature*", — *de kreet der nautur*— doet zich hooren, overstemt dan al 't ander geluid en roept: „En toch, ondanks al uw geredenaer, al uw loochening, is er de eeuwigheid, en naar die eeuwigheid spoedt gij henen, om rekenschap te geven van uw leven aan Hem, die is uw Heer, en de Heer van den tijd en de eeuwigheid."

„*Malgré moi l'infini me tourmente*" — *Ondanks mij zelven kwelt me d'eeuwigheid.*"

Ach, hoe velen ervaren het, en worden helaas niet wijzer. De eeuwigheid blijft hun meedoogeloos-wreede beul gansch hun leven lang. Tot rust komen zijn noch in den tijd noch in de eeuwigheid.

Och, mochten zij, deze arme zoekenden en doolenden, naar het stalleke van Bethlehem zich heen spoeden, waar het groote Licht der wereld is opgegaan! Ook zij zouden verlicht en verkwikt en verwarmd worden door dat goddelijk Licht en . . . gelukkig zijn, omdat de eeuwigheid hun niet meer kon kwellen.

Want Hij, dien in Bethlehem's stal als een Kindere heeft willen geboren worden, heeft den sluier, die de eeuwigheid in geheimzinnig duister had gehuld, weggenomen. Hij heeft ons verklaard in woorden helder als het heldere water, *waarom* en *waartoe* wij zijn geschapen: door God en voor, God om in eeuwigheid met Hem en door Hem gelukkig te zijn in Zijn Rijk. En zoo heeft Hij, de oneindige Wijze door Zijn licht de groote, alles beheerschende levensvragen voor ons opgelost.

Wel zalig hij, die wandelt in dit goddelijk Licht en het tot richtsnoer neemt van zijn leven! In hem zal vervuld worden dit woord van den Leeraar der volkeren, Jezus Christus: „*Wie mij volgt, wandelt niet in de duisternis*" Want, zoo leert de Apostel Joannes ons: „*Dit is de leering, welke wij van Hem* (*Christus*) *hebben gehoord en u verkondigen, dat God licht en in Hem geenerlei duisternis is.*"

Zalig Nieuwjaar!

Op Nieuwjaarsdag heeft ieder, die het hart op de rechte plaats draagt, een groet van heil en zegen voor zijn evenmensch.

't Is interessant, de Nieuwjaarswenschen van verschillende naties en talen eens even naast elkaar te leggen.

De Franschen wenschen elkaar op dezen dag: *Bonne Année* — Goed Nieuwjaar.

De Duitschers: *Fröhliches Neujahr* — Vroolijk Nieuwjaar.

De Engelschen: *Happy Newyear* — Gelukkig Nieuwjaar.

En de Hollander?... De Hollander laat op dezen dag tegelijk met zijn ronde hartelijkheid ook zijn diep ingewortelden godsdienstzin gelden en wenscht zijn landgenoot een: *Zalig Nieuwjaar*!

Zalig Nieuwjaar! 't Klinkt zoo goed uit een Hollandschen mond en voor een Hollandsch oor.

Zalig Nieuwjaar! dat is én *goed* Nieuwjaar, én *vroolijk* Nieuwjaar, én *gelukkig* Nieuwjaar.

Zalig Nieuwjaar d. i. *goed* Nieuwjaar: voorspoed in onze maatschappelijke aangelegenheden. Zegen en voorspoed in onzen familiekring, in de personen, die ons bij uitstek dierbaar zijn.

Zalig Nieuwjaar, d. i. *vroolijk* Nieuwjaar: een sfeer van vroolijkheid en gezond optimisme om ons heen: die moeten het menschenhart warm en lenig houden en levenslust brengen en werklust, gedachtig aan het woord van TOCQUEVILLE: „*Les pessimistes ne sont que des spectateurs; il n'y a que les optimistes, qui font quelque chose*" d. i. De pessimisten zijn maar toeschouwers, 't zijn alléén de optimisten, die wat tot stand brengen.

Zalig Nieuwjaar, d. i. *gelukkig* Nieuwjaar: Geluk ook in onze godsdienstige aangelegenheden; zegen en geluk, die volgen op getrouwe plichtsbetrachting, op een eerlijke, open verhouding tot het goddelijk Kerstkind, dat pas nog vrede beloofde aan allen, die van goeden wil zijn; zegen dus voor onze ziel, zegen, die haar doet gedijen als een boom, geplant in goede aarde. Staat hij te geuren in veelbelovende gezonde bloesems? of staat hij misschien reeds zwaar van rijpe vrucht?

Zalig Nieuwjaar! Dat is alles, ja alles wat goed voor ons is, wat ons gelukkig kan maken. Dat is voorspoed naar den lijve, voorspoed ook naar den geest.

Die even nadenkt, wie beseft niet de breedte, de diepte, de rijke schoonheid van dezen echt Hollandschen wensch!

Ook 't pasgeboren Kerstkindje, dat wij vóór 'n paar dagen in Zijn Kribbeke op wat stroo aanschouwden, jong en teer, lief en aantrekkelijk, als slechts de kleine Jezus zijn kon: ook het Kerstkind wenscht ons een Zalig Nieuwjaar!

Jezus, ons klein Kerstkindeke, strekt vandaag van uit de arme kribbe zijn teere handjes naar ons allegaar:

Warme Punch.

Oudejaarsavondverhaal.

Onder de weinigen, die zich op den Oudejaars-avond op straat vertoonden, bevond zich een jonge man, die met frisschen moed voortstapte. Zijn voorkomen getuigde van stille, ingehouden blijdschap, alsof hij iets schoons verwachtte, dat hem wenkte.

Hij belde aan een der groote huizen aan.

Het meisje dat de deur opendeed, nam zijn hoed aan en hij begaf zich naar de huiskamer.

— Goeden avond, mijnheer Reinhard, riep de heer des huizes, de welgedane koopman Heinze. Wees welkom.

Een beetje verlegen beantwoordde de gast, die zich niet op zijn gemak scheen te voelen, den groet.

— Ingenier Reinhard, stelde de heer des huizes hem voor aan een bejaarde dame, die naast zijn vrouw op de canapé zat en aan de twee oude heeren. De heer en mevrouw Treptow; mijn broer Frits kent u wel. —

Deze laatste, een vroolijke oude vrijer, drukte den gast de hand.

— Echt Oudejaarsavondweer, zeide hij. Vanavond is het beter met een glas punch in huis te zitten, dan op schildwacht te staan.

De gasten namen plaats en Reinhard luisterde naar het gesprek van de oudere heeren. Opeens ging de deur open en kwam er een mooi meisje binnen. De jonge man sprong op nam met eenige verlegenheid de hand, die de jonge dame hem vriendelijk reikte.

— Het doet mij werkelijk heel veel genoegen, dat u gekomen bent, mijnheer Reinhard, zei zij halfluid en met een bekoorlijk lachje. Om het weer zou u niet wegblijven, dat weet ik wel; maar dat u liever bij een kalme familie den avond doorbrengt dan in den vroolijken kring van uw vrienden, dat is heel aardig van u.

— O, juffrouw, dat beteekent zooveel niet, antwoordde Reinhard, min of meer verward, mijn weinige kennissen zijn vanavond ook uit elkaar gedreven. Zij vieren allen Oudejaar op verschillende plaatsen.

— Dat is dus de reden, waarom u bij ons komt, plaagde Emma hem lachend. Alleen omdat u vanavond uw vrienden niet heeft, bezoekt u ons . . .

— Maar juffrouw, hoe kunt u dat denken? vroeg Reinhard haastig.

— Nu, ik zal u voor ditmaal maar gelooven, antwoordde het mooie meisje lachend, en op klagenden toon ging zij voort: Anders vertrouw ik u niet zoo heel erg. De heeren zijn ondoorgrondelijk!

De toon, waarop zij dit zeide, bracht den jongen man zoozeer in verrukking, dat hij slechts een paar onsamenhangende woorden kon uiten.

Nu verzocht de heer des huizes het gezelschap naar de andere kamer te willen gaan, waar het souper gereed stond. Hier werden de gasten met stille vriendelijkheid door zijn andere dochter ontvangen en opnieuw verbaasde iedereen zich over de zeldzame gelijkenis tusschen de beide zusters, die nog bovendien voor de grap zich precies eender gekleed hadden. Dezelfde kleur van japon, hetzelfde kapsel, dezelfde broche en horlogeketting, — een vreemde had ze niet van elkander kunnen onderscheiden.

Beleefd begroette Reinhard de stille, bescheiden Anna, doch zijn blik zocht de van geest en leven tintelende Emma, en met blijdschap vernam hij haar gefluisterde woorden:

— Mijnheer Reinhard, vanavond heb ik het voorrecht naast u te zitten.

Onder vroolijke gesprekken ging het souper voorbij; vooral Emma bracht door haar schertsende invallen veel bij tot de algemeene gezelligheid, terwijl haar dubbelgangster stil en rustig zorgde voor den goeden gang van alles en naar de anderen luisterde zonder zelf veel te zeggen. Later verdwenen zij in de huiskamer, om met behulp van haar vader den warmen punch gereed te maken, die nu eenmaal bij een gezellige Oudejaarsviering behoort.

Daar verscheen de groote punchkom op tafel en er werd lustig gedronken, geklonken en aan alles gedacht. Reinhard deelde in de algemeene behaaglijkheid. Anders was hij zeer matig, doch vanavond, in zijn feestelijke stemming, vergat hij zich zelf en gebruikte hij meer dan hij in gewone omstandigheden had durven wagen.

Toen de punchkom leeg werd en de pret het toppunt bereikte, nam de heer des huizes het woord:

— Jullie weet allemaal, zeide hij, dat mijn broer, bijgenaamd de stoute Frits, tot de menschen behoort, die altijd gelijk willen hebben.

— Dat laat ik nu aan de beslissing van het gezelschap over, riep oom Frits lachend, schepte den punch, die nog in de kom was, in de glazen en verdween met de kom in de huiskamer om weldra terug te komen.

— Nu verzoek ik alle aanwezigen, hun plicht als scheidsrechter te vervullen en te beslissen of mijn „keizerspunch", dien ik zooeven gemaakt heb, niet beter is dan de punch van mijn broer Karel, die overigens in zijn soort al heel goed was.

En nu begon de proef. Reinhard, die den opgeruimden oom zeer goed mocht lijden, deed diens brouwsel alle eer aan. De plaaggeesten van dezen drank waren nog koppiger dan die uit de vorige kom en deden al hun best, om den matigen jongen man naar het hoofd te stijgen, zoodat vriend Reinhard hem weldra heel aardig „om" had. Het slaan van twaalven, het luider der klokken en de gelukwenschen klonken hem als een jubelzang uit hoogere sferen; doch ondanks dit alles bleef hem één ding in het hoofd hangen; zijn genegenheid voor de vroolijke Emma en het wankelde en draaide alles om hem heen, zijn besluit stond vast, om nog heden de beslissing uit te lokken.

De gasten waren reeds lang opgestaan en liepen heen en weer.

Reinhard zag Emma naar de huiskamer gaan.

Na even overlegd te hebben, volgde hij haar.

Daar zag hij een slanke gedaante bij het raam zitten en naar buiten kijken.

De punch had hem moed geschonken. Hij vatte meteen de hand van het meisje en fluisterde:

— Tref ik u hier zoo alleen?

— Ja — alleen, fluisterde zij terug.

De jonge man, dronken van geluk en punch, zag in deze woorden een aanmoediging.

Met een dapperheid, waartoe hij zonder de punch nooit gekomen was, vroeg hij:

— Wil je mijn vrouw worden?

— Ja! fluisterde zij beschroomd en de twee jongelieden gaven elkander den verlovingskus.

— Nu gaan wij naar je ouders, lieveling, zeide hij.

Hij nam haar hand en ging met haar naar de andere kamer, waar haar ouders met de vroolijke gasten het paar omringden.

naar onze kleinen, die Het Zijn speelkameraadjes wil maken;

naar onze grooten, die Het om Zijn kribbe roept als trouwe lijfgarde;

naar de armen, die het Zijn broeders en zusters noemt;

naar de rijken, die door broeders en zusters der armen te zijn, ook *zijn* broeders en zusters worden.

En het wenscht ons allen, allen te zamen een zalig, zalig Nieuwjaar!

En juist doordat het Kindje Jezus ons een Zalig Nieuwjaar toewenscht, daardoor kunnen ook wij weer elkander vandaag terecht met dienzelfden wensch tegemoet treden en om Zijn verdiensten bij God den Vader, kunnen wij hopen en vertrouwen, dat die wensch ook inderdaad in ons vervuld zal worden.

Alleen door, in en met Christus kan het nieuwe jaar in waarheid zalig voor ons zijn. Van den kant van God immers is alles geregeld: Als *ook wij* nu maar den weg des Heeren bereiden, de dalen vullen en de heuvelen slechten; *als wij nu maar willen doen, wat Hij vraagt en willen volgen waar Hij wijst*, dan zal alles goed gaan en het pas begonnen jaar zal voor ons allen een beslist zalig Nieuwjaar worden.

Een jaar van vreugde, ook bij droeve tijdsomstandigheden;

Een jaar van geluk bij veel rampspoed;

Een jaar van vrede ook, terwijl misschien rondom ons revolutie en oorlog dreigen.

Zoo, zij voor ons het Nieuwe jaar!

Onderwijzerssalarissen in de 2e Kamer

In de zitting van de 2e Kamer op Vrijdag 26 November stelde de Heer Ossendorp aan de Minister de volgende vragen:

Is de Minister bereid:

1e. de salarisregeling der onderwijzers op te nemen in Tabel A behoorende bij het Bezoldigingsbesluit voor Rijksambtenaren?

2e. het salaris voor de onderwijzers, in het bezit van de akte genoemd in artikel 77 onder b der wet op het lager onderwijs 1878 (hoofdakte) gelijk te stellen met dat van de onderwijzers in het bezit der akte, bedoeld bij artikel 134 der Lager Onderwijswet 1920 (de nieuwe onderwijsakte)?

3e. het salaris voor de onderwijzers in het bezit der akte 77a der vigeerende (de gewone onderwijsakte) wet en dat van de onderwijzeressen in het bezit van diploma A, bedoeld bij artikel 135 der wet van 1920 („hulponderwijzeressen") gelijk te doen zijn?

4e. om het bestaande verschil in salaris tusschen onderwijzers met en zonder hoofdakte van f 300 in de nieuwe regeling te handhaven? (voorgenomen is een verschil van f 700);

5e. om het verschil in salaris van f 400 tusschen gehuwde en ongehuwden te doen vervallen?

6e. om de nieuwe salarisbedragen in overeenstemming te brengen met het advies dat door de commissie voor georganiseerd overleg aan de Regeering is uitgebracht?

Het antwoord van Minister de Visser was klaar en duidelijk en niet geheel zonder eenige tegemoetkoming.

Z. Exc. ving aan met mede te deelen, waarom hij de voorstellen der Commissie voor georganiseerd overleg niet kon aanvaarden, onafhankelijk van den financieelen kant der kwestie. Opneming der onderwijzers in tabel A van het bezoldigingsbesluit (de egale traktementen over het geheele jaar) was niet mogelijk, omdat het onmogelijk is in deze tabel rekening te houden met allerlei bijfactoren, die ten aanzien der onderwijzers-salarissen niet zijn weg te cijferen.

's Ministers voornaamste bezwaar tegen het plan der Commissie was de Commissie op het standpunt, staat, dat voor geen enkele bijakte ook maar één dubbeltje uit de Staatskas moet worden gegeven. Een standpunt dat hierop neerkomt, dat iedere prikkel voor verdere studie en ontwikkeling zou worden weggenomen en dat een jongmensch, dat op 18 jarigen leeftijd de gewone onderwijzersakte behaalt, zonder verder iets uit te voeren, in een gemeente der 1e klasse toch zou opklimmen tot een salaris van f 4200.

Een ander bezwaar voor den minister was, dat de Commissie ook de salarissen van gehuwden en ongehuwden wilde nivelleeren. De minister is voorstander van verschil in loon voor mannen en vrouwen, omdat mannen in den regel een gezin hebben te onderhouden, vrouwen in den regel niet. Daar dit verschil ten aanzien van het onderwijzerscorps evenwel niet is door te voeren met het oog op het groote aantal onderwijzeressen en het feit, dat er ook vele onderwijzers zijn die geloften hebben gedaan, waardoor zij niet kunnen huwen, is verschil in salaris voor gehuwden en ongehuwden in het systeem der ministers onvermijdelijk.

Om deze redenen moest de minister een ander systeem opstellen. Hij ging daarbij uit van het algemeen verlangde aanvangssalaris van f 2200 voor de bezitters der nieuwe onderwijzersakte en trok daarvan af voor de tegenwoordige onderwijzers zonder hoofdacte f 300 voor het missen der hoofdacte en f 300 voor het niet bezitten der akten Fransch, Duitsch en Engelsch (de toekomstige onderwijzers der nieuwe acte zullen ook de moderne talen moeten kennen), terwijl overeenkomstig het systeem voor de ambtenarensalarissen voor ieder jaar beneden den 21-jarigen leeftijd nog f 50 wordt afgetrokken en een onderwijzer van 18 jaar dus f 2200 — f 300 — f 300 — f 150 = f 1450 per jaar ontvangt in een gemeente der eerste klas.

Dat de Minister het verschil in salarieering op hoofdaktebezitters en niet-bezitters op niet minder dan f 700 stelde, vindt zijn oorzaak in zijn verlangen om te prikkelen tot het behalen der hoofdakte in het belang van onderwijs en de algemeene ontwikkeling der onderwijzers.

Nog toonde de Minister aan, dat van achteruitgang in salaris alleen sprake kan zijn, als bij het tegenwoordige salaris de maand extra-salaris, die eigenlijk een tijdelijke buitengewone toelage is, wordt medegerekend.

Ten slotte verklaarde de Minister, dat, wanneer het debat zou doen blijken, dat in zijn stelsel plooien zijn die met niet te zware financieele offers zouden zijn glad te strijken, hij daartoe gaarne zou medewerken.

Minister de Vries, die de beantwoording der laatste vraag van in terpellant op zich nam, betoogde dat voldoen aan het verlangen der Commissie van Georganiseerd Overleg financieel eenvoudig onmogelijk zou zijn. De salaris-regeling der commissie zou per jaar nog 78 millioen meer hebben gevorderd, bovendien zou zij een wanverhouding hebben geschapen tusschen de onderwijzers-salarissen en de ambtenaren-salarissen, welke een verhooging van deze laatste salarissen met 30 % noodzakelijk zou maken, ten kosten van 60 millioen per jaar. En tot het vinden van een kleine 140 millioen nieuwe middelen ziet de Regeering geen kans.

't Zijn inderdaad verbijsterende cijfers, die tot groote voorzichtigheid manen.

Na de pause kwam de Heer van Wijnbergen (kath.) met practische voorstellen.

Deze achtte de teleurstelling der onderwijzers verklaarbaar, en goeddeels gerechtvaardigd.

Fouten noemde hij het, dat in het geheele salaris-besluit veel te weinig is rekening gehouden met de belooning van het intellect; dat de salarisregeling in hoofdzaak geldt voor onderwijzers, die er eerst over eenige jaren zullen zijn; dat de adviezen van de betrokken lichamen te vroeg zijn gepubliceerd. Door een en ander zijn verwachtingen gewekt, die niet verwezenlijkt konden worden.

Met den Minister bleek de heer van Wijnbergen het eens, dat het stelsel der Commissie van Overleg funest zou zijn voor het onderwijs.

En ook deze afgevaardigde was van oordeel, dat de geadviseerde bedragen niet ten volle kunnen worden gegeven. Evenwel moet eenigszins rekening worden gehouden met de opgewekte verwachtingen. En daarom drong spr. er op aan, dat niemand in salaris zal achteruitgaan, ook in dien zin, dat de extra-maand als salaris wordt beschouwd en dat over het algemeen er verhooging zal worden toegestaan, behalve het wegstrijken der plooien. Zulks evenwel met behoud van het stelsel des Ministers. En dan moeten in het definitieve besluit de toekomstige nieuwe onderwijzers niet worden opgenomen. Zijn zij er eenmaal, dan dienen de thans in functie zijnde onderwijzers eenvoudig met hen te worden gelijkgesteld.

Het geld, voor de verhooging noodig, wilde de heer van Wijnbergen dan vinden uit bezuinigingen op andere onderwijs-uitgaven, waarnaar moet worden gezocht door de commissie uit onderwijsdeskundigen en financieele specialiteiten.

Als tolk der katholieke onderwijzers trad op de heer Bulten, die op zijn beurt er op wees, dat de belangen van het onderwijs ernstig zullen worden geschaad door een onvoldoende salarieering, betoogde dat aanmerkelijke verbetering in menig opzicht noodig is en meende, dat voor zulk een hoog belang het geld *moet* worden gevonden.

In gelijken geest ongeveer sprak de heer Otto, die eindigde met de indiening eener motie, vragende om een salarieering der hoofdakte-bezitters gelijk aan die der bezitters van de nieuwe akte, en een salarieering van de bezitters der tegenwoordige onderwijzersakte op dezelfde wijze, behoudens het bestaande verschil van f 300.

In de zitting van den 1sten Dec. verklaarde de minister van Onderwijs, de heer DE VISSER dankbaar te zijn, dat de meerderheid van de Kamer zijn stelsel als stelsel goedkeurt. Daarom constateert de minister, dat de meerderheid van de Kamer op onderwijsgronden, dus op gronden in het belang van het onderwijs, principieel is tegen het door de commissie voor georganiseerd overleg outwikkeld stelsel. Wat betreft de indeeling in schaal A of schaal B, dit geschiedt op gronden destijds door de salaris-commissie vastgesteld.

De indeeling berust niet op verschillen in bekwaamheid, maar uitsluitend op de uiteenloopende salarissen. Ten aanzien hiervan moet dus de minister zijn ingenomen standpunt handhaven.

Evenzoo wat betreft de kwestie van vergoeding voor de verschillende acten De minister wil hierover nog opmerken, dat bezit van de hulpacte niet wordt beschouwd als het eindpunt van de ontwikkeling, welke men tegenwoordig van een onderwijzer kan eischen. Bij algeheele nivelleering van de salarieering wordt elke prikkel om deze ontwikkeling uit te breiden weggenomen. In verband met de verhoogingen, welke de onderwijzers onder vorige kabinetten hebben ontvangen en met het feit dat door de vergroote vergoeding aan de gemeente door het rijk voor openbare onderwijzers reeds 8 millioen meer wordt betaald, is de minister zeer verwonderd over de in de laatste dagen heerschende agitatie en over de opmerking dat het dit kabinet als een grief wordt aangerekend, dat het niet voldoende voor de onderwijzers doet. De minister zegt voorts dat het mogelijk is, dat op het onderwijs wordt bezuinigd. Ten aanzien van de salarissen, zegt de minister, dat 2 jaar geleden de Haagsche wethouder van onderwijs Albarda het maximum voor gehuwde onderwijzers met hoofdacte heeft gesteld op f 2400 en dit maximum warm heeft verdedigd en nu de minister voorstelt f 3300, wordt dit door den heer Albarda afgekeurd. De motie-Ossendorp acht de minister onaannemelijk. Mocht de motie aangenomen worden, dan blijkt daaruit, dat het stelsel van den minister geen meerderheid in de Kamer kan vinden. De motie-Otto vraagt een verhooging van 26 millioen. Met het oog op 's lands financiën moet spreker daarom de motie-Otto onuitvoerbaar achten. *Mocht echter de motie onverhoopt worden aangenomen dan zal het heele kabinet met het oog op de onuitvoerbaarheid hieruit hare gevolgtrekking maken.* De minister verklaart nogmaals dat hem niet is gebleken, dat eenig onderwijzer door de voorgestelde regeling in werkelijke jaarwedde zou achteruitgaan.

Inmiddels gaf de minister nader aan wat hij verstond onder het gladstrijken der plooien van de regeling.

Z. Exc. verklaarde zich bereid met zijn ambtgenoot van Financiën te overleggen over vergoeding van het handwerkonderwijs, over M. U. L. O. over gelijkstelling der onderwijzers zonder hoofdakte met de toekomstige hulponderwijzeresse en over een verhooging over de geheele linie. Blijken de financieele bezwaren niet te ernstig, dan zal op die punten aan de onderwijzers worden tegemoet gekomen. Heden zal er voor worden gezorgd, dat inderdaad niemand achteruitgaat in werkelijk salaris. Bij dat werkelijk salaris zal echter de extra maandsalaris niet meetellen.

De minister van Financiën, de heer DE VRIES zegt, dat zijn mededeeling, dat overneming van het door de commissie voorgestelde advies met zich zou brengen verhooging der kosten tot 122½ millioen in twijfel is getrokken. Uit dit bedrag zou volgens den heer Dresselhuys volgen, dat 30.000 onderwijzers gemiddeld zouden verdienen f 3800. De minister heeft dit door het departement van Onderwijs laten narekenen en hieruit bleek, dat 15.539, zijnde meer dan de helft der onderwijzers, direct op het maximum zouden komen, terwijl nog veel grooter aantal boven f 3800 zou komen. De bewering van den minister bleek dus juist. In 1916 werden aan alle onderwijzers in Nederland in totaal 35 millioen uitbetaald en in dit jaar f 62.604.000. Wordt de door de regeering voorgestelde regeling doorgevoerd, dan zal dit bedrag oploopen tot f 88.104.000. Hieruit kan de minister afleiden, dat er geen enkele groep ambtenaren meer is vooruitgegaan dan de onderwijzers. (Rumoer links.)

De heer Ossendorp verklaart zich door de redevoeringen der ministers niet bevredigd.

De heer Otto betoogt nogmaals dat de voorgestelde salarisbedragen te laag zijn, doch zegt dat zijn fractie zal stemmen tegen de motie-Ossendorp, ook omdat de minister er onderwijskundige bezwaren tegen heeft.

De heer Van Wijnbergen (R. K.) vertrouwt op de toezeggingen van de regeering en heeft geen behoefte aan een motie. Hij vertrouwt voorts dat de bijzondere onderwijzers tot kalmte gekomen met de woorden door minister De Vries namens het kabinet gesproken, zullen rekening houden.

De heer v. d. Molen (A. R.) verdedigt nogmaals de regeling der regeering. Het gaat niet aan verwachtingen op te wekken, welke niet verwezenlijkt kunnen worden.

In stemming komt de moti-OSSENDORP c. s., luidende:

De Kamer,

van oordeel, dat de salarisregeling voor de onderwijzers der openbare en der gesubsidieerde bijzondere lagere scholen behoort te worden vastgesteld overeenkomstig het advies door de centrale commissie voor georganiseerd overleg, den 27sten Augustus 1920 aan de regeering uitgebracht,

gaat over tot de orde van den dag.

De motie wordt met 55 tegen 38 stemmen verworpen.

Vóór stemden de soc.-dem., revol., vrijz.-dem. en neutralen.

Hierna wordt gestemd over de motie-OTTO c.s.

Ke Kamer verzoekt de regeering de ontworpen salarisregeling voor de onderwijzers in dien zin te wijzigen, dat de in functie zijnde onderwijzers met hoofdakte worden bezoldigd op den voet der regeling gemaakt voor de onderwijzers, volgens de wet 1920, en dat de onderwijzers zonder hoofdakte op gelijke wijze worden bezoldigd behoudens het bestaande verschil van f 300.

De motie wordt met 47 tegen 46 stemmen verworpen.

Vóór de linkerzijde en de heer v. d. Laar.

Na de beslissing in de Kamer.

Het comité voor Salaris-actie (Hoofdenvereeniging, Ned. Onderwijzers-Genootschap, Bond van Ned. Onderwijzers) richtte nog dien zelfden dag een manifest tot het Nederlandsche volk, dat eindigt met dit dreigement: „De Nederlandsche onderwijzer, als ambtenaar gedegradeerd, als burger in stand verlaagd, laat zich niet vernederen. Hij gaat zich verzetten. Hij bindt den strijd aan met de Nederlandsche Regeering. Hij zal dien doorzetten tot het gelukkige eind. Met elk geoorloofd middel. Die strijd zal worden gevoerd ten koste van de belangen der Nederlandsche jeugd, tot groot nadeel van het onderwijs. Maar de nadeelige gevolgen komen voor rekening der Regeering, die ontbering gaf in plaats van loon en vernedering in plaats van waardeering."

Het hoofdbestuur van den Bond van Nederlandsche Onderwijzers en de besturen der afdeeling Amsterdam, Den Haag en Rotterdam werden tegen 3den December in spoedvergadering bijeen gekomen ter bepaling hunner houding over de verder te voeren actie, zulks in verband met de verwerping der moties-Ossendorp en Otto.

In den avond van 3 Dec. gehouden druk bezochte vergadering van de afdeeling Amsterdam van het N. O. G. is langdurig van gedachten gewisseld over de vraag, wat den onderwijzers thans te doen stond ten aanzien van de salariskwestie.

Met groote meerderheid is het denkbeeld om tot staking over te gaan verworpen. Eveneens is verworpen een advies om collectief ontslag in te dienen, dit laatste besluit werd echter met aanmerkelijk kleinere minderheid genomen. Eindelijk is besloten om het hoofdbestuur te adviseeren het solliciteeren en de vervulling van vacaturen in de groote steden zoo veel mogelijk tegen te gaan en eveneens den ouders aan te raden hun kinderen niet meer voor het onderwijs te laten opleiden.

De afd. Amsterdam van den Bond van Ned. Onderwijzers heeft besloten, over te gaan tot het houden van een referendum over deze vraag:

Zullen wij overgaan tot een ééndaagsche proteststaking?

— Mijnheer Heinze, zei Richard stoutmoedig, onze harten hebben elkander gevonden. Mag ik u om de hand van uw dochter verzoeken?

Nu volgde een roerend tafereel van omhelzingen en zegenende woorden en eindelijk nam de jonge man, wien alles een droom leek, naast zijn verloofde plaats.

Één ding kwam hem vreemd voor: dat het anders zoo vroolijke meisje nu zoo stil was. Zeker had het geluk, dat haar uit de oogen straalde, haar tot zwijgen gebracht.

De deur werd geopend en daar kwam haar zuster binnen. Deze verbaasde zich eerst heel erg, doch weldra herstelde zij zich en feliciteerde het jonge paar hartelijk.

Iets in den klank van haar stem scheen Reinhard te treffen. Hij staarde het meisje aan, dat voor hem stond en bemerkte, dat hij naast de stille, zachte Anna zat en gefeliciteerd werd door de vroolijke Emma.

Daar was nu niets meer aan te doen.

Met zeer zonderlinge gewaarwordigen en gedachten begaf hij zich naar huis.

— Aan Anna heb ik geen oogenblik gedacht. O, die punch, die punch! Maar zij is toch een best meisje.

Den volgenden morgen had hij geweldige hoofdpijn, waarbij nog het zelfverwijt kwam. Zijn eenige troost was, dat zij „toch zoo'n best meisje was". En die troost behield hij. Met zijn bescheiden, huiselijke vrouw leidde hij een recht gelukkig leven, terwijl de vroolijke Emma, die ook spoedig trouwde, haar man geducht onder den pantoffel had en al haar geluk zocht buitenshuis in gezelschappen, waar zij zeer gezocht was, omdat zij zich allerliefst wist voor te doen.

Sinds dien tijd kon Reinhard geen kwaad hooren van de punch en op Oudejaarsavond houdt hij ze trouw, in eer. Zoover hebben zij hem echter niet kunnen brengen, dat hij zijn vrouw die zooveel van hem houdt, de streek verraadt, die de ondeugende punch hem op dien bewusten Oudejaarsavond gespeeld heeft.

[illegible] Ui[illegible]

Een gouden jubilarisse.

Morgen den 1ste Januari viert de Eerw Soeur M. Stanislas het gouden feest harer professie in de congregatie van Roosendaal.

Sr. Stanislas is een kind onzer kolonie, den 23 Aug. 1846 geboren op Aruba.

In de wereld droeg zij den naam van Mej. Maria Philomena Croes. Den Den 8 Januari 1868 trad zij hier in de Congregatie van Roosendaal en legde den 1sten Januari 1871 in handen van Mgr. A. van Ewijk z. g. haar religieuze geloften af. Op Curaçao, en lange jaren op Rincon, Bonaire was zij in de scholen werkzaam. Later hier in het Weeshuis van Habaai.

Al dien tijd heeft zij Aruba, haar geboortegrond, niet meer teruggezien.

God schenke haar een gelukkigen, aangenamen oudendag, en hierna het overgroot loon dat weggelegd is voor hen die alles en allen om Zijnent wille zullen verlaten hebben.

Onze hartelijke gelukwenschen.

Koloniale Raad.

In de zitting van Maandag 27 Dec. droeg het lid LANSBERG een Amendement voor strekkende tot het verminderen van de post met f 1. In de toelichting wijst hij daarop dat het hem te doen is om een uitkeering aan de gehuwden (kostwinners) van een maand salaris, doch ten hoogste f 150 voor zoover hun inkomen, (den duurtebijslag, niet meegerekend) niet meer dan f 5000 bedraagt; en een uitkeering aan de ongehuwden (niet kostwinners) van een halve maand salaris doch ten hoogste f 75 voor zoover hun inkomen (den duurtebijslag niet meegerekend) niet meer dan f 3000 bedraagt.

De Adm. van financien verklaarde namens het Bestuur zich bij het trekken van een grens neer te leggen doch bestreed het voorstel aangaande de ongehuwden.

Na re- en dupliek diende het lid Zeppenfeldt een subamendement op het amendement Lansberg in ten doel hebbende ook voor ongehuwden dezelfde maximale grens te bepalen namelijk f 5000.

Na eenige gedachtenwiseling kwam het sub amendement in stemming, dat verworpen werd met 6 tegen 2 stemmen, waarna het amendement Lansberg met 6 tegen 2 stemmen werd aangenomen. Vóór de stemming vertieten de Heeren Evertsz en Ellis met toestemming van den Voorzitter de Vergaderzaal, verklarende dat zij als belanghebbenden liever niet over dit voorstel wilden stemmen.

Vereenvoudigde Spelling.

In het Voorloopig Verslag der 2e

Kamer betreffende hoofdstuk Va der Staatsbegrooting voor 1921 gaven sommige leden te kennen, gaarne van den Minister te willen vernemen, hoe het staat met het spellingvraagstuk en de invoering van vereenvoudigde spelling op de lagere school.

Alg. Nederl. Verbond.

In de hoofdbestuursvergadering van het *Alg. Nederl. Verbond*, welke den 16 October werd gehouden te 's Gravenhage, waar alle drie vertegenwoordigers der *Groep Antillen* afwezig waren, deed de Voorzitter mededeeling dat Mevrouw VAN BREEMEN-KRUYT heeft bedankt als lid van het Hoofdbestuur voor Groep Antillen wegens haar a.s. vertrek naar Oost Indië. — Besloten werd haar een dankbetuiging te zenden voor hetgeen zij ondanks haar kort lidmaatschap van het Hoofdbestuur voor het verbond gedaan heeft.

Verder deelde de Voorzitter mede dat binnenkort het proefnummer van een Weekblad voor het Buitenland kan verwacht worden. In hetzelfde nummer van December van *Neerlandia* lezen wij echter dat dit blad, *Ons Vaderland* gedoopt reeds is verschenen en in groote oplaag over geheel de wereld verspreid. Voor zoover wij weten, is het hier in onze Kolonie nog niet aangekomen. Wij hebben er althans nog geen ex. van kunnen machtig worden.

Ten slotte nog iets van de agenda dier Vergadering, dat ons interresseert:

Kabelnieuws voor West-Indië.

Maatregelen worden besproken om vlugger en goedkooper kabelnieuws voor W.I. te verkrijgen.

Als straks de draadlooze instelling op de Veluwe klaar is en Paramaribo en Willemstad hebben hun ontvangststations, dan zal beter aan den wensch kunnen worden voldaan.

Ook acht men het tijdstip gunstig om voor W. I. ook het instituut der uitgestelde telegrammen te verkrijgen die zooveel goedkooper zijn.

Hierover zal een adres tot den Minister van Koloniën gericht worden.

Kokos en Kokosolie.

Dr. H. C. Prinsen Geerligs wijdt in het Nr. van 17 November in het tijdschrift: „In- en Uitvoer" een beschouwing aan den kokospalm (tevens eene bespreking inhoudend van het onlangs verschenen werk van Dr. F. W. T. HUNGER: *Cocos nucifera, Handleiding voor de kennis van den cocospalm in Ned.-Indië*, enz., 2e druk). Aan die beschouwing ontleenen we de volgende gegevens omtrent een voornaam product van den kokospalm: *de copra* (d. i. de gedroogde kern van de kokosnoot).

In het jaar 1885 bedroeg de waarde van den coprauitvoer uit Nederlandsch-Indië iets meer dan 300.000 gulden, terwijl zij in het jaar 1914 bijna 61 millioen gulden groot was. Door de groote stremming van het verkeer tengevolge van den oorlog werd de uitvoer van copra zeer bemoeilijkt, zelfs stond gedurende het grootste deel van 1918 de handel in copra van Ned.-Indië geheel stil, daar er geen scheepsruimte voor het artikel ter beschikking kon worden gesteld, eerst in September kwam er in dien toestand verbetering.

Als een direct gevolg van de groote opstapeling van copra, die niet kon worden afgevoerd, heeft men zich in Nederl. Indië gedurende de oorlogsjaren met kracht op de bereiding van copra-olie toegelegd. Thans bestaan er alleen op Java meer dan twintig oliefabrieken, zoowel kleine als groote, terwijl op de Buitenbezittingen die industrie op Sumatra, Borneo, Celebes en Bali eveneens op verschillende plaatsen wordt uitgeoefend. Op het einde van 1920 zal de capaciteit van al die fabrieken veilig op 400 millioen kilo olie worden aangenomen, waarvan het bedrag van copra-olie ongeveer 380 millioen kilo zal uitmaken. Om die hoeveelheid te kunnen verkrijgen, zal de industrie 600.000 tot 650.000 ton copra noodig hebben, welke hoeveelheid door Ned.-Indië in gunstige jaren zal kunnen worden geleverd.

Bedroeg in het jaar 1914 de uitvoer van copra-olie uit Ned.-Indië nog slechts 281.911 Liter, daar steeg zij in 1917 tot 30.665.226 en in 1918 tot 28.527.779 Liter.

De verzending der copra-olie geschiedt, behalve in houten vaten en in ijzeren drums, ook wel „in bulk", d.w.z. ingepompt in een dubbelen wand van een schip, terwijl de N. V. Oliefabrieken Insulinde haar eigen tankschepen heeft.

Nu de oorlog voorbij is, behoeft er niet aan getwijfeld te worden of die handel in copra-olie uit Ned.-Indië zal een vaste plaats op de wereldmarkt blijven behouden. Of evenwel het hooge peil, tot waar de handel tijdens de oorlogsjaren is opgeklommen, op den duur bestendigd zal kunnen worden, moet voorloopig worden afgewacht. *(Kol. Wkbl.)*

Subsidie-Verhooging.

De Minister van Koloniën heeft aan de Tweede Kamer doen toekomen een nota van wijziging van het wetsontwerp tot nadere verhooging en wijziging van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1920.

f 17.536 wordt gevraagd voor tijdelijke verhooging, wegens de duurte, van de bijdrage aan de Evangelische Broedergemeente en aan de R. K. gemeente voor weezenverpleging. Onder den drang der omstandigheden vooruitloopende op de beslissing van den Nederlandschen begrootingswetgever, heeft de Minister den gouverneur telegrafisch medegedeeld geen bezwaar te hebben tegen een dadelijke uitkeering van den toeslag.

Voor duurtebijslagen aan landsdienaren enz. is *f* 800.000 meer noodig (*f* 1.570.000).

The Graphic.

De *Nieuwe Rott. Crt.* van 25 November deelt mede, dat er een speciaal nummer van de *Graphic* zal verschijnen, gewijd aan *Nederland en zijn Koloniën*. BARON VAN ASBECK, oud-Gouverneur van Suriname, zal een bijdrage leveren over *Nederlandsch West-Indië*.

Dankbetuiging.

Ontvangen van den Heer H. PERRET GENTIL, Consul van Mexico, een brochure getiteld:

EL PROBLEMO DE MEXICO por el General Salvador Alvarado.

De nieuw-benoemd Gouverneur van Suriname.

De nieuw-benoemde Gouverneur van Suriname, Mr. A. J. A. A. baron van Heemstra, heeft in dubbelen zin een welbesteed ambtelijk leven achter den rug. Na zijn promotie trad hij in de Rechterlijke Macht, waar hij verschillende functies uitoefende. In Mei 1910 verwisselde hij het Rechtswezen voor het openbaar ambtelijk leven, door zijn benoeming tot burgemeester van Arnhem. Tien jaren heeft hij die functie op uitnemende wijze bekleed.

In den aanvang van dit jaar verliet hij dezen post, omdat de ambtelijke inkomsten hem niet in staat stelden, het burgemeestersambt naar zijn opvatting te vervullen. Hij keerde toen weer terug tot zijn oorspronkelijken arbeid, en aanvaardde de functie van Advocaat-generaal bij het Gerechtshof te Arnhem.

Getuigde het motief bij het verlaten van het burgemeesterschap van zijn afkeer van halfheid, ook in de opvatting van zijn rechterlijke functie bleek nog onlangs diezelfde afkeer ten duidelijkste. Verschillende malen heeft hij als advocaat-generaal in moordzaken levenslange gevangenisstraf geëischt, welke eisch door het Gerechtshof werd ingewilligd.

Naar aanleiding hiervan heeft zich nog onlangs in het „Weekblad voor het Recht" een polemiek ontsponnen over de „Levenslange Gevangenisstraf."

We vermelden deze bijzonderheden, om het karakter van den nieuwen Bewindsman in het licht te stellen: meegaande, menschlievend, joviaal, doch straf en onbuigbaar in zijn principes.

Evenals in zijn werkkracht.

Met een taaie, onverzettelijke energie heeft hij in zijn magistraatsjaren, en met name in de zware crisisjaren, zich voor de belangen van Arnhem te weer gesteld.

Een geruime rustperiode was toen noodig om zijn in het algemeen belang opgeofferde krachten te herstellen.

De Arnhemsche Burgerij erkende, na afloop der oorlogsjaren, zijn groote verdiensten, door ter herinnering aan Burgemeester van Heemstra in de hal van het Raadhuis een gedenksteen te doen metselen.

Inderdaad is de tijdkring van Baron van Heemstra's burgemeesterlijke werkzaamheid een periode van groote voortvarendheid geweest.

Initiatiefnemer van ruimen blik, stelde hij zich aan het hoofd van velerlei ondernemingen, en was een krachtige stimulans op velerlei gebied.

Kunstminnaar, heeft hij ook het kunstleven sterk gerugsteund. Hij was de „Urheber", althans de groote officieele kracht, van het magistrale Vaderlandsch-Historisch Volksfeest.

Geboren edelman, ook in het gewone leven man van aristocratie en distinctie, wist hij daaraan te verbinden een zeldzame jovialiteit, een welwillende geneigdheid tegenover alles en iedereen. Met zijn fijnen geest en bonhommie wist hij de Raadszittingen in een sfeer van gemoedelijkheid te houden.

Ook na zijn aftreden als burgemeester bleef Baron van Heemstra nog nauw met het Arnhemsche leven verbonden; nog onlangs aanvaardde hij de functie van voorzitter der belangrijke Stichting „Welkom" te Arnhem. In Eerecomité's van allerlei gading zou de naam van Baron van Heemstra nimmer ontbreken, ook al gaf de functie van Advocaat-Generaal daarop geen recht.

Het was dan ook voor velen waarschijnlijk, dat het terugtreden uit het openbare ambtelijk leven, niet een blijvende verwijdering was, doch eerder 'n „reculer pour mieux sauter". Natuurlijk zonder eenige bewustheid bij de betrokkenen.

Inderdaad is dit bij deze benoeming — en al zéér spoedig na het afscheid als Burgemeester — gebleken.

De kolonie Suriname, waarvoor een sterke ruggesteun uit het Moederland niet overbodig is, onvangt in Baron van Heemstra een voortvarenden, energieken bewindvoerder. die ongetwijfeld alle braak-liggende mogelijkheden in de kolonie zal opsporen en benutten. Een Eersten Ambtenaar met sterke hand.

Zijn vertrek derwaarts zal plaats hebben uiterlijk einde Maart af begin April 1921.

De aftredende Gouverneur, de heer Staal, zou ongeveer 10 Dec. uit Suriname vertrekken na het bestuur der kolonie tijdelijk te hebben overgedragen aan den heer Mr. Rietberg, vice-president van den Raad van Bestuur, voorzitter van het Hof van Justitie in Suriname.

Het Centrum.

Correspondentie.

Aan den Heer J. DE V. Wij kunnen onmogelijk termen vinden Uw stuk op te nemen. De zaak is een puur particuliere aangelegenheid.

In zoover het groote publiek er in betrokken wordt, wenschen wij geen kans te beloopen mede te werken, om iemand in zijn zaken te benadeelen.

De Venezolaansche Revolutie.

De Venezolaansche bladen hebben maar weinig of geen bijzonderheden megedeeld van de revolutie door Peñalosa op touw gezet en die den 17 October werd onderdrukt. In de bladen van Colombia vinden we bijzonderheden daaromtrent. De inval in Venezuela geschiedde van uit Colombia op de grens van Tachira. Het revolutionaire leger stond onder leiding van de Generaals Peñalosa, Paris, Poveda en Coronel Cabral. Het gevecht had plaats den 17 October in de nabijheid van Palmira, dicht bij de Colombiaansche grens, en duurde 9 uur. Na de eerste 4 uur keerde de krijgskans ten voordeele van den Venezolaanschen Generaal Eustaquio Gomez, Gouverneur van het district Tachira en broer van den President der Republiek. Met zijn goed gedisciplineerd leger viel hij de revolutionaire troepenmacht in het midden aan om te trachten daar door te breken. Daarna viel hij zijn rechtervleugel en ten slotte zijn linkervleugel aan. Met verwoedheid en als wanhoopigen werd er door de revolutionairen gevochten. Doch de regeeringstroepen hadden kanonnen en amunitie in hun voordeel.

Aan beide zijden vielen tal van dooden en gewonden. Het legertje van Peñalosa alleen heeft 350 dooden en gewonden.

Het hospitaal *Concordia* ligt vol gewonden.

Generaal Peñalosa is in de richting Ocaña de grens overgevlucht. In de Colombiaansche couranten werd hem den raad gegeven, zich gewillig in handen van de regeering van Colombia te stellen, anders wordt hij toch gevangen genomen. Alle soldaten van het revolutionaire leger, die met de wapens in de hand de grens overkomen, worden ontwapend en gedetineerd. Later na regeling van het conflict worden zij door Colombia weer in vrijheid gesteld. Dit lot is in ieder geval verre te verkiezen boven het in Venezuela blijven. Want worden zij daar gesnapt, dan worden zij terstond gefusileerd. De Generaals Paris, Poveda en Coronel Cabral zijn te Cucuta, een grensplaats van Colombia, gedetineerd.

Scheiding van Kerk en Staat.

In de Memorie van Antwoord op hoofdstuk VII B der Staatsbegrooting zegt minister de Vries o.m.:

De vertegenwoordigers der kerkelijke besturen hebben in een conferentie meegedeeld zich in beginsel met de financieele scheiding tusschen Kerk en Staat te vereenigen.

Omtrent de wijze van uitvoering wordt thans met de besturen der kerkgenootschappen van gedachten gewisseld.

Voorbarig.

In de *New-York Herald* van 2 December komt het volgende telegram voor door het *Central News* uit den Haag naar Londen geseind:

Dutch Cabinet resigned.

Wat er na den 2n December nog kan gebeurd zijn, weten we niet. Maar op den 2n December was het Hollandsch Ministerie nog in geen geval afgetreden. Ook de couranten van den 9n December maken er nog geen melding van. Uit het Kamerverslag, over de onderwijzerssalarissen, in dit nummer van ons blad, kan men zien, dat voor de stemming over de moties Ossendorp en Otto Minister de Visser de kabinetskwestie gesteld had. Ook dat de motie Otto slechts met één stem meerderheid verworpen is. Het heeft dus wel bitter weinig gescheeld of het Ministerie was afgetreden. Doch het bericht van het *Central News* was in ieder geval voorbarig.

Het leven van den Minister van Landbouw en Nijverheid IJSELSTEIN heeft eveneens aan een zijden draad gehangen na het aannemen van de amendementen Marchant. Zelfs eenige dagen later bij gelegenheid der opening der R. K. Landbouwwinterschool te Hulst op 29 Nov. zeide Minister IJSELSTEIN in zijn openingsrede: „De politiek zal wel voldoende door U bestudeerd worden om te weten, *dat het Ministerieele leven van dengene, die thans de eer heeft tot U te spreken, op dit oogenblik buitengewoon broos is*. Maar toch, wat ook te dien opzichte binnen enkele dagen moge beslist worden, ik stel er hoogen prijs op, om nog in de gelegenheid te zijn, hier een bezoek te brengen om deze school te openen."

Groep Antillen.

In de gisteren avond gehouden Vergadering der Groep Antillen van het A. N. V. bleken de afgetreden leden Bodenburgh Helmund, Perret Gentil en Jossy Henriquez met groote meerderheid herkozen.

Volgende week uitvoerig verslag over deze vergadering.

GOED NIEUWS. Heden morgen werd ten 9 uur de autobussen-dienst *Punda-Scharloweg* officieel door ZExc. Gouverneur Helfrich geopend. Heden middag ten één uur begint de dienst voor het publiek. Wij danken den Concessionaris voor de beleefde uitnoodiging tot bijwoning der officieele opening.

Dankbetuiging.

Voor de vele blijken van deelneming ondervonden bij het overlijden van onzen innig geliefden Zoon, Broeder en Behuwd-Broeder den Weledelgestrengen, Zeergel. Heer

J. H. M. ELLIS,

Arts, Officier van Gezondheid 1e kl. betuigen wij onzen oprechten dank.

Uit aller naam,
Ch. ELLIS.

Buitenland.

Weer een Anglikaansche bisschop bekeerd.

Het voorbeeld van Dr Kinsman, die zijn ontslag nam als bisschop van de Protestantsche Episcopale kerk, en nederig verzocht in de Katholieke Kerk te worden opgenomen, is al spoedig gevolgd door dat van Bisschop Halford, een der bisschoppen van het Aartsdiocees van Brisbane, Australie, die uitgetreden is om de volgende redenen, door hem medegedeeld in *the Irish Catholic* van Juni 1920.

„Ik sta op het punt aan alles wat ik bezit te verzaken, en armoede te gaan lijden om Jesus' wil. Dit is God's roeping waaraan ik geen weerstand kan bieden. Ik voel mij getrokken door het voorbeeld van God's Zoon, die arm werd, ofschoon Hij rijk was, en zich van alles ontdeed uit liefde tot den mensch, ofschoon Hij alles bezat. Ik beken, dat ik mij in de laatste jaren sterk in deze richting getrokken voelde door de bereidwilligheid, waarmede onze edelste jongens alles ten offer brachten voor de groote zaak die alles van hen eischte; zij gaven zichzelf volledig, zonder iets achter te houden.

Ik heb de Kerk lief waarin ik gedoopt ben. Maar wat mij vooral pijn doet, is dit: dat men rede heeft die Kerk te minachten, evenals in de dagen van Macaulay, omdat de offervaardigheid ontbreekt; en dat ik het moet aanzien, dat die Kerk de kracht niet heeft groote heiligen voort te brengen, of hare zoons en dochters te bewegen alles zonder eenig voorbehoud op te offeren uit liefde tot Jesus."

Bekeeringen in de rijen der Episcopalen of Anglikaanschen geestelijkheid worden zoo talrijk, dat het zelfs geen uitzondering meer is de onderwerping van een bisschop te melden.

Het is een verblijdend teeken van het werk van den Heiligen Geest, die krachtig en toch zachtjes de harten leidt, die naar zijn stem luisteren.

Een oude Duitsche Bijbelverklaring.

Een der kostbare schatten van de abdij-bibliotheek van het College „St. Benedictus," te Atchison in Kausas is een vertaling van den Bijbel in het Duitsch gedrukt en uitgegeven door MANS SCHOENSPERGER te Augsburg, Duitschland, in het jaar 1487.

Het boekdeel 8½—10 duim groot is gebonden in zwijnsleer. Houtsnee-prenten van Bijbelsche personen en voorstellingen, en een kunstige druk maken het tot een meesterstuk van de boekdrukkunst reeds ruim 430 jaar geleden.

Wat de waarde van het boek nog meer doet uitkomen is het feit dat deze Duitsche vertaling van den Bijbel verschenen is in 1487, heel wat vroeger dus dan de vertaling van het Nieuwe Testament van Luther in 1522, terwijl men nog maar steeds stevig beweert, dat Luther het eerst de Bijbel in het Duitsch vertaald heeft.

Een clausule in de Home-rule-wet voor Ierland.

John J. Wijnne, een der schrijvers van de Katholieke Encyclopedie, schrijft aan de *Catholic Tribune*:

„Voor zoover ik weet zijn de artikelen van de laatste Home-rule-wet voor Ierland, die ik hierbij insluit, de aandacht van het publiek ontsnapt.

Het blijkt, dat de Iersche kwestie geen politieke of godsdienstige kwestie is, maar een van de Vrijmetselarij. Dit blijkt ook de beteekenis te zijn van de waarborgen voor Ulster, die de zelf-regeering van Ierland in den weg staan. Hoe kan men, in aanmerking genomen zulk een buitengewone uitzondering op de nieuwe grondwet voor Ierland, nog aannemen, dat de Vrijmetselarij in Engeland niet vijandiger is aan politieke zoowel als godsdienst-vrijheid, dan de Vrijmetselarij op het vasteland van Europa?

Gelijkluidende clausulen komen voor in de Home-Rule-wet van 1914.

De clausulen waar het over gaat, worden gevonden in de 63e Sectie en zijn de volgende:

„Dat bestaande verordeningen omtrent *onwettelijke eeden* of *onwettelijke vergaderingen* in Ierland niet toepasselijk zijn op Vrijmetselaars."

„Geen Iersch Parlement zal de macht hebben om af af te schaffen of aan te tasten eenig privilegie van vrijdom door Vrijmetselaars bij de wet of door gewoonte bezeten."

Prijsdaling in Amerika

Mag men den correspondent van de *Times* in Washington gelooven, dan zouden de Amerikanen vast besloten hebben; de prijzen der verschillende artikelen aanmerkelijk terug te brengen.

Reeds verschillende hoeveelheden goederen worden beneden den inkoopsprijs aan den man gebracht en algemeen gelooft men dat binnenkort buitengewone verrassingen op dit gebied te verwachten zijn.

De arbeiders echter zouden vast besloten zijn geen verlaging van loonen toe te staan.

De algemeene prijsverlaging heeft natuurlijk op den handel een grooten invloed.

Men acht het bankroet van al de nieuwe firma's, die, aangelokt door de hooge prijzen in het begin van dit jaar, als paddestoelen uit den grond rezen, onvermijdelijk.

Wallstreet toont een droevig beeld. Duizenden, die verleden jaar in allerlei aandeelen begonnen te speculeeren, zijn thans geruïneerd. Zij zagen de koersen, die gedurende den oorlog een normalen stand hadden, tot een ongeloofelijke hoogte stijgen, en werden daardoor verblind. Nu vallen deze met een regelmatigheid, welke in staat is alle belanghebbenden tot wanhoop te brengen. De meeste waarden staan thans lager dan tijdens den oorlog.

Ook in Engeland doet de algemeene prijsdaling reeds haar invloed gelden. De prijzen van vele eerste levensbehoeften zijn reeds gedaald, en ook schoenen en kleeren zijn goedkooper geworden. De *Daily Mail* geeft dienaangaande verschillende cijfers.

Vooral van belang zijn de pogingen die men in het werk stelt, om in verband met de lagere tarweprijzen in de Vereenigde Staten en Canada goedkooper brood te krijgen. Van verschillende zijden wordt druk op de regeering uitgeoefend, om haar tarwevoorraden vrij te geven.

Men verwacht voorts belangrijke prijsverlaging van suiker, thee en katoen.

Indien de *Federal Reserve Banks* er in slagen, schrijft de *Times*, om de speculanten en de prijsopdrijvers den nekslag toe te brengen, zullen zonder eenigen twijfel de prijzen van alle levensbehoeften even hard kelderen als zij indertijd gestegen zijn.

De hooge dollar koersen zullen echter voorloopig nog wel verhinderden, dat wij veel van deze gelukkige verschijnselen profiteeren.

Gambetta.

Frankrijk heeft de vorige maand de nagedachtenis van Gambetta gevierd.

Men huldigde hem als patriot en als een der groote mannen van de derde Republiek.

Aan vurige vaderlandsliefde ontbrak het hem inderdaad niet, zooals hij in 1870 metterdaad bewees.

En tot de vestiging en de bestendiging der Republiek heeft hij het zijne in ruime mate bijgedragen.

Maar hij was ook de man van de beruchte leus, welke het "clericalisme" als den vijand uitkreet, en met die leus en hare toepassing in de politiek bracht hij strijd en verdeeldheid in het eigen volk.

Het anti-clericalisme, waarvan hij een der onverzoenlijkste banierdragers was, is een ware ramp en een bron van zwakheid en onderlingen strijd voor Frankrijk geworden.

Het deed afbreuk aan den Staat, niet minder dan aan de Kerk, en was mede oorzaak, dat velen den republikeinschen regeeringsvorm niet anders konden zien, dan als een aan den godsdienst vijandig instrument.

Het land heeft daarvan zeer veel te lijden gehad en, al schijnt er thans kentering en verbetering te zijn, de nawerking daarvan doet zich nog steeds gevoelen.

Ook in Frankrijk werden de bewijzen geleverd, dat niet het "clericalisme" de vijand was, maar het anticlericalisme, dat bekrompenheid en fanatisme kweekte, de eenheid saboteerde en geen recht deed wedervaren aan de beste nationale tradities en aspiraties.

Men kent het woord, dat Gambetta meer berucht dan beroemd heeft gemaakt: *„Het clericalisme, ziedaar de vijand."*

Eenigen tijd nadat hij dit had uitgesproken, bracht Gambetta een officieel bezoek aan de militaire academie te St. Cyr.

Alle autoriteiten der school waren om hem te ontvangen bijeen, doch de aalmoezenier ontbrak.

Gambetta liet den priester roepen en vroeg, waarom hij zoo boos keek.

„Wel mijnheer den president, vergeet u dan zoo spoedig uw eigen woorden? Hebt u niet nog onlangs gezegd, dat het clericalisme de vijand is?"

Gambetta zat met zijn eigen figuur verlegen, maar trachtte er een draai aan te geven.

„Ziet u dan niet, dat men mijn woord heeft verminkt? Ik wilde zeggen: Het clericalisme, ziedaar de vijand van het canaille."

Hij lachte, maar niemand lachte mee.

Een ander priester, jeugdvriend van hem, vroeg hem eens openhartig, of hij van plan was, de religieusen te verdrijven, den band met de Kerk te verbreken en den godsdienst uit de school te bannen.

„Ik zal zoover niet gaan", antwoordde Gambetta, „maar zij die achter mij aanloopen......"

En zoo'n lafaard noemt men nu een held.

Vermoedelijk een held der vrije gedachte!

De keizer gaat met zijn tijd mee.

Het schijnt dat de bezittingen van den keizer op nogal zonderlinge wijze met die van het voormalige Duitsche keizerrijk waren verward. En dit is lastig, nu er een boedelscheiding moet plaats vinden.

Er was een commissie benoemd om de zaken te ontwarren, maar nu blijkt, dat deze geen kennis kreeg van een rapport, dat vier jaren vóór den oorlog in 1910 reeds was uitgebracht, toen er een procès werd gevoerd om een kasteel, waarop zoowel de keizer als de Pruisische staat aanspraak maakten.

Dit rapport bepaalt het particulier bezit op veel geringer omvang dan waarop de keizer thans aanspraak maakt. Ook een ander rapport, van jonger datum, dat ongunstig is voor den keizer, werd niet aan den Landdag voorgelegd.

Het schijnt dat Z. M. ietwat en nogal veel overvraagt, hetgeen ten slotte bewijst, dat hij met zijn tijd medegaat, zooals een modern mensch betaamt.

Examen van voetgangers.

Een Fransch corr. van de *Telegraaf* heeft van een vriend een plan gehoord, om 't getal straatongelukken in Parijs te verminderen. waar elken dag, (let wel: elken dag) een aantal personen worden dood gereden.

Hij wil een examen voor voetgangers instellen:

Suivez-moi bien! Een honderd of wat taxi's, vracht-auto's, autobussen, tanks e.d. worden, op een signaal, los gelaten, en daveren, met de hoogst bereikbare snelheid en in alle richtingen, langs en dwars over de drukke verkeerswegen van Parijs: Champs-Elysées. rue de Rivoli, place de la Madeleine, rue Royale, Palais Royal, carrefour Châteaudun, place de l'Opéra, rue Montmartre, place Saint-Michel, rue Saint-Lazare etc. etc., waar bovendien — dit tot vermeerdering van het aantal trefkansen bij het examen, en tot beperking aanstonds, van het aantal ongelukken — escaders van vliegtuigen, van bestuurbare en van vacomme-je-te-pousse-ballons hun stoutste evolutiën uitvoeren. Raakt de te examineeren candidaat-voetganger, bij eenmaal herhaalde wandel-enoversteek-poging, onbeschadigd en zonder oponthoud of overlast ver oorzaakt te hebben, uit het gedrang; is hij, noch áán- noch onderstboven-, noch in flarden gereden door de vehikels, noch in het plaveisel wég-geheid of in tweeën gekapt door een of ander, uit de wolken getuimeld voorwerp: een zandzak, een schroefblad, een motor, een luchtpassagier, dan wordt hij in het genot gesteld van een, voor één maand geldige, ten allen tijde herroepbare „permis de circulation pédestre", loop-vergunning die hem de verplichting oplegt om een circulatie-nummer, in 30 centimeter hooge cijfers, op borst en rug te dragen, en, tusschen zons-ondergang en zonsopgang, twee acetyleen-lantaarns, een groene en een roode, beide van 1000 kaarsn lichtsterkte, te vertoonen de éóne aan stuurboord, en de ándere aan bakboord-zijde....

De Heer en Mevrouw

G. A. 't Sas-Evertsz

wenschen aan alle vrienden en bekenden een Gelukkig Nieuwjaar toe.

St. Martin, N. G., 1 Jan. 1921.

Gouden Jubelfeest.

Den 1n. Januari 1921 viert de

Eerw. Zuster Stanislaus

in het St. Martinus Gesticht haar gouden feest als religieuze.

Ondergeteekenden wenschen haar van ganscher harte geluk met dit heuglijk feest.

Anna Sofia Croes, Curaçao.

August Winterhoff-Croes, Padang.